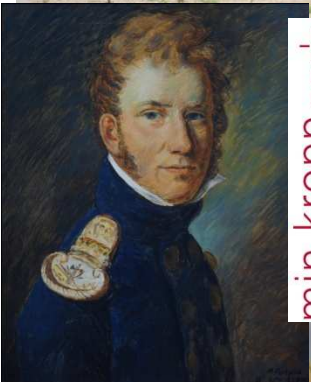

Samlingens plass i museet er?

**Kathrin Pabst
Konservator NMF/Vest-Agder-museet**

VESTAGDERMUSEET

Samlingens plass i museet er

EKSISTENSBERETTIGENDE!

- Historisk sett: Samlingene våre er grunnen for at vi finnes
- Konstateres fortsatt fortløpende at samlingene er museenes ryggrad, det som skiller oss fra andre institusjoner

➤ **ICOMs museumsetiske regelverk**

”Museer har plikt til å anskaffe, bevare og utvikle samlinger som bidrar til å sikre samfunnets naturarv, kulturarv og vitenskapelige arv. Disse samlingene utgjør et viktig felles kulturgode som har spesielt juridisk status og internasjonalt rettsvern. I dette samfunnsansvaret ligger forvaltningsoppgaver som inkluderer aktsomhetsplikt, langsiktig vern, dokumentasjon, tilgjengelighet og avhending under ansvar.”

➤ Stortingsmelding 48: Kulturpolitikk fram mot 2014

Museene skal forvalte gjenstander fra fortiden og ta vare på gjenstandsmateriale fra vår egen samtid med tanke på ettertid. Museumssamlinger danner grunnlaget for en viktig del av den kunnskapsproduksjonen som skal til for å utvikle og holde oppe en kollektiv forståelse om tidssammenhenger i samfunns- og kulturutviklingen. Bildet museene tegnes fra fortiden skal ses i lys og kontrolleres mot gjenstandsmengden (s. 183 – 184)

➤ Stortingsmelding 49: Framtidas museum: Forvaltning, forskning, formidling, fornying

Kunnskapsutvikling og formidling baserer seg på det materiell grunnlaget som samlingene representerer. (s. 81)

Samlingene skal være et sentralt utgangspunkt for forskning, formidling og undervisning, og museenes innsamling skal være relatert til disse formålene. Større materiale tillater lagring og etterprøving av teorier. (s. 81)

➤ Tildelingsbrev 2010: Mål for forvaltning

Museenes samlinger skal sikres og bevare best mulig for ettertiden og gjøres tilgjengelig for publikum og for forskning, blant annet gjennom gode sikrings- og bevaringsforhold samt prioritering og koordinering av samlingene.

-> forutsetter tilfredsstillende oversikt, kontroll og tilgang til samlingene

➤ Innsamlingsplan ABM-utvikling (påbegynt høsten 2008)

Mandat: Å klargjøre mål for de kulturhistoriske museenes innsamling, se på innsamling som en del av den totale samlingsutviklingen og samlingsforvaltningen, se på organisering av samarbeid og arbeidsdeling for å motvirke dobbeltarbeid og konkretisere problemstillinger ved innsamling av nyere kulturhistorisk materiale.

➤ Forskning om gjenstander styrkes også sentralt VESTAGDERMUSEET

Samlingens plass i museet er

KREVENDE!

VESTAGDERMUSEET

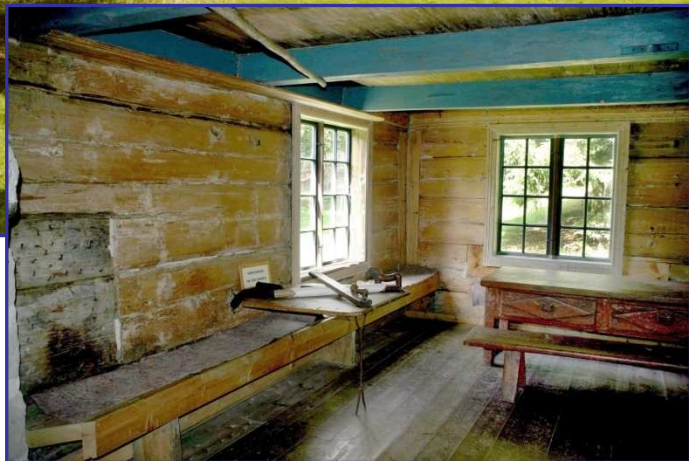
- Innsamlingsplan finnes, men ikke alle forutsetninger er på plass (Hvilken avdeling samler hva? Inntaksstopp?...)
- Kompetanse på mange områder, men ikke tid til å samkjøre den
- Primus er i bruk, men hvem har tid til å registrere?
- Registreringen er i gang, men aldri helt tilfredsstillende
- Nye magasiner, men alt for mange gamle
- Fortløpende oppfølging av klima og skadedyr, men hver dag brytes noen av gjenstandene ytterligere ned

- Én teknisk konservator, men alt for mange arbeidsoppgaver
- Et levende museum, men hvordan passe på gjenstander som er i bruk?
- Omfattende samlinger, men hva skal vi med bibel nr. 1033?
(avhending som juridisk og etisk utfordring)
- Viktige gjenstander, men tåler de en utstilling?
- Nye gjenstander skal tas inn, men kan vi definere bruken fritt?
(eks.: museumshavn med båter som skal brukes)

- *Ansvar for tilfredsstillende sikring, oversikt, kontroll og tilgang til samlingene (bl.a. viktig med nok personal, gode magasiner, gjennomgående digitalisering...)*
- *Strategier i forhold til prioritering og restanser innen dokumentasjon og bevaring.*
- *50 % av alle gjenstander ved norske museer oppbevares under utilfredsstillende forholdt, 45 % trenger konservering, store deler av samlingen er ikke tilfredsstillende registrert*
- *Er våre tall egentlig korrekte?*

Samlingenes plass i museet er

OVERVURDERT!

VESTAGDERMUSEET

Forvaltning, *forskning, formidling og fornying*

- Å ta vare på gjenstander er en overvurdert del av museenes samfunnsrolle
- Museene er plassen der objektene, ideene og offentligheten møtes
- Det er ideene, tankene bak museumskonstruksjonen og samfunnets reaksjoner på disse, som gjøre arbeidet så spennende
- Vi skal skape opplevelser og følelser, vi skal engasjere og konfrontere

- Gjenstander er lite brukbare i en aktiv formidling
- Gjenstander uten tilleggsinformasjon har svært liten kulturhistorisk verdi
- Gjenstander er som oftest ikke mer enn ett hjelpemiddel med støttefunksjon
- Vitensenter-pedagogikken legger til rette for læring uten kulturhistoriske gjenstander. Kopier er mer enn godt nok.
- Om ikke så lenge vil det kanskje finnes 3D-bilder av gjenstander som også formidler følelsen av å ta og lukte på materialet?

- Formidling og forskning bygger i mye mindre grad på gjenstander enn det mange mener
- Gjenstander er bare én av mange innfallsvinkler for å kunne forstå fortiden. Immaterielt kulturarv er minst like verdifullt, men er ikke like høyt prioritert
- Arbeidet med gjenstander er så tidkrevende at det tar fokus fra andre arbeidsoppgaver
- Det vil aldri være mulig å komme á jour med etterslepet som vi har opparbeidet oss så langt, og det vil bare bli større og større

- Uten rammene rundt har gjenstander ingen verdi i en utstilling!
- Det trenges ingen fysiske gjenstander for å lage en spennende utstilling!
- Vi har mer enn nok virkemidler utenom gjenstandene!

Personfortellinger

- tabubelagte, sensible og vanskelige tema blir mer personlige og forståelige
- vår medfølelse blir aktivert når vi ser et medmenneske fortelle om noe vanskelig
- vi gjenkjenner følelsene eller kroppsspråket
- følelsen av identifikasjon fører til refleksjon og læring
- faglig: menneskelige erindringer er en svært sentral del av vår felles kultur
- Utfordring: alle menneskelige erindringer er subjektive og blir ytterligere fortolket når de blir brukt av andre

BRUDD: Utallige emner, uendelig mange muligheter til å vinkle og formidle

For eks. minoriteter, barnehjemsbarn, krigen, psykisk syke, seksuelt misbruk, ytringsfrihet,

....

VESTAGDERMUSEET

Hver utstilling produserer nye gjenstander.

Deltakerne tar med sine egne gjenstander.

Samlingens plass i museet er

nødvendigvis

alltid

i forandring.

Jeg ville ønske meg

- mot til å tenke nytt
- mot til å ta ukonvensjonelle avgjørelser
- mot til å satse på en fremtid vi ennå ikke kjenner
- mot til å prioritere annerledes enn gjennom de siste 200 år

=> *Tør å bruke gjenstander annerledes, bruk dagens teknologi, avhend gjenstander som ikke trenges og ikke minst: "Mut zur Lücke"!*